

щува въ която кжща си искаше, заповѣдваше да му се поднесе, каквото пожелаеше. Стопанинътъ на българския домъ не бѣше господарь на кжщата си. Стоеше правъ и прислужваше на неканения гостенинъ и господарь-турчинъ, който го караше да му развежда царвудитѣ, яздѣше го и му се присмиваше.

Обидата болѣше, униженията бѣха безкрайни.

Въ кафенето турчинътъ сѣдѣше и си пиеше кафето, а българинътъ му държеше чибукъ — символъ на робско подчинение.

Когато турскиятъ гостъ напускаше българската кжща, той искаше отъ домакина да му заплати данѣкъ за труда, който е направилъ загдето си е трилъ зжбитѣ при яденето на българската трапеза.

Въ тия грозни и черни робски години потъмнѣха българскитѣ домове, заглѣхнаха народни веселби, млѣкнаха пѣсни и кръшни хора.

Слаби искрици на Божие спасение мъждукаха. Въ черкви и манастири престарѣли свещеници и монаси пишеха житиета и по пожълтѣлитѣ ржкописи оставяха хроники за робското тегло.

Така минаваха години...

Но съживи се и подигна българскиятъ духъ. Овчаритѣ, които пасѣха многобройни стада по китнитѣ родни поля на Тракия и Добруджа, наесень откарваха виторози овни за проданъ